

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 177/07-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. júna 2007 predbežne prerokoval sťažnosť J. S., K., zastúpeného advokátom JUDr. J. K., K., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 19 ods. 1, 2 a podľa čl. 50 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky personálnym rozkazom ministra vnútra Slovenskej republiky č. 129 z 12. mája 2006 a porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky pri vybavení jeho podnetu z 5. decembra 2006 na podanie protestu prokurátora proti personálnemu rozkazu ministra vnútra Slovenskej republiky č. 129 z 12. mája 2006 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. S. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. mája 2007 doručená sťažnosť J. S., K. (ďalej len „sťažovateľ“), z 3. mája 2007, v ktorej prostredníctvom splnomocneného právneho zástupcu namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 19 ods. 1, 2 a podľa čl. 50 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky

(ďalej len „ústava“) personálnym rozkazom ministra vnútra Slovenskej republiky č. 129 z 12. mája 2006 (ďalej len „personálny rozkaz“) a porušenie jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) pri vybavení jeho podnetu z 5. decembra 2006 na podanie protestu prokurátora proti personálnemu rozkazu.

Z obsahu sťažnosti, ako aj z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol personálnym rozkazom prepustený zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru podľa § 192 ods. 1 písm. e) zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších podpisov (ďalej len „zákon č. 73/1998 Z. z.“), teda z dôvodu, že podľa záveru príslušných služobných orgánov porušil služobnú prísahu alebo služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

Podľa skutkových záverov príslušných služobných orgánov sa mal sťažovateľ zvlášť hrubého porušenia služobnej prísahy a služobných povinností dopustiť tak, že po tom, čo bol „... 14. 11. 2005 personálnym rozkazom GR SPSC MV SR č. 350/2005 zo dňa 2. 11. 2005 povolaný do I. behu pomaturitného zdokonaľovacieho diaľkového štúdia pri výkone štátnej služby na SOŠ PZ v Bratislave. V čase vyučovania bola dňa. 23. 3. 2006 vykonaná orientačná dychová skúška, za účelom zistenia, či poslucháči nevykonávajú štátnu službu pod vplyvom alkoholických nápojov. Kontrola na zistenie prítomnosti alkoholu v dychu bola vykonaná pomocou prístroja Alcotest 7410, vyr. č. ARUL-0022. U menovaného bola uvedeného dňa vykonaná dychová skúška celkovo trikrát a to v čase o 07.49 hod. s pozitívnym výsledkom 0,36 mg/l (0,79 promile), v čase o 8.08 hod. s pozitívnym výsledkom 0,32 mg/l (0,67 promile) a v čase o 08.27 hod. s pozitívnym výsledkom 0,30 mg/l (0,63 promile). Pomocou výstupu z tlačiarne boli zabezpečené všetky tri výsledky vykonaných meraní“ .

Podľa záveru príslušných služobných orgánov sťažovateľ „... týmto konaním porušil služobnú prísahu a služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie

v služobnom pomere príslušníka Policajného zboru by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

Zvlášť hrubé porušenie služobnej prisahy spočíva vtom, že nebol čestným a disciplinovaným príslušníkom PZ, keď štátnu službu vykonával pod vplyvom alkoholických nápojov.

Zvlášť hrubé porušenie služobnej povinnosti spočíva v tom, že nevykonával riadne štátnu službu, keď počas štúdia pri výkone štátnej služby na rezortnej strednej škole, na ktoré bol povolaný pre získanie špecializovaného (dôstojníckeho) vzdelania, počas ktorého mu patril služobný plat, zvlášť hrubým spôsobom porušil § 136 písm. d) zákona č. 73/1998 Z. z. a časť I. písm. a) body 2 a 9 rozkazu ministra vnútra SR č. 6/1997, čím zvlášť hrubým spôsobom porušil aj základné povinnosti policajta uvedené v § 48 ods. 3 písm. a), b), g) a h) zákona č. 73/1998 Z. z.“.

Sťažovateľ podal proti personálnemu rozkazu rozklad, ktorý minister vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „minister vnútra“) rozhodnutím č. p.: KM-80/PK-2006 z 27. júla 2006 v podstatnej časti týkajúcej sa prepustenia zo služobného pomeru zamietol a napadnuté rozhodnutie v merite veci potvrdil.

Sťažovateľ uviedol, že 5. decembra 2006 podal podnet na preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia ministra vnútra vo veci jeho prepustenia zo služobného pomeru žiadajúc generálnu prokuratúru o podanie protestu proti personálnemu rozkazu a rozhodnutiu ministra vnútra č. p.: KM-80/PK-2006 z 27. júla 2006. Prokurátor vojenskej súčasti generálnej prokuratúry odložil sťažovateľov podnet ako nedôvodný oznámiač mu uvedenú skutočnosť listom č. k. Hd 4032/06-62 z 22. marca 2007.

Na základe uvedených skutočností sa sťažovateľ prostredníctvom svojho splnomocneného právneho zástupcu obrátil na ústavný súd namietajúc, že týmito rozhodnutiami ministra vnútra a postupom generálnej prokuratúry došlo k porušeniu jeho (v úvode označených) základných práv a slobôd zaručených v ústave, a žiadal, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol: „1. Základné právo J. S. upravené v článku 19 ods. 1 a 2 a článku 50 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky postupom ministra vnútra Slovenskej

republiky v konaní o prepustenie menovaného zo služobného pomeru a personálnym rozkazom č. 129 z 12. mája 2006 porušené bolo.

2. Základné právo J. S. upravené v článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Generálnej prokuratúry, vojenskej súčasti Slovenskej republiky v konaní o podanom návrhu na podanie protestu proti personálnemu rozkazu č. 129 z 12. mája 2006 o prepustenie menovaného zo služobného pomeru porušené bolo.

3. Zrušuje personálny rozkaz ministra vnútra Slovenskej republiky č. 129 z 12. mája 2006 a vec vracia na ďalšie konanie.

4. Ministrovi vnútra prikazuje obnoviť stav pred porušením základného práva uvedeného v bode 1 nálezu.

5. J. S. priznáva finančné zadosťučinenie 200 000 Sk, ktoré je minister vnútra povinný menovanému vyplatiť do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.

6. J. S. priznáva trovy konania spočívajúce v trovách právneho zastúpenia vo výške 5 940 Sk, ktoré je minister vnútra povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

1. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti

navrhovateľa skúmajúc, či nie sú dané dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

2. Sťažovateľ namieta porušenie svojich základných práv a slobôd podľa čl. 19 ods. 1, 2 a podľa čl. 50 ods. 5 ústavy postupom ministra vnútra v konaní vo veciach služobného pomeru príslušníkov Policajného zboru, ktorého predmetom bol návrh na jeho prepustenie zo služobného pomeru, a následným personálnym rozkazom. Namieta taktiež porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom generálnej prokuratúry pri vybavení jeho podnetu z 5. decembra 2006 na podanie protestu prokurátora proti personálnemu rozkazu.

Právomoc ústavného súdu poskytovať ústavnú ochranu fyzickým osobám alebo právnickým osobám v konaní podľa čl. 127 ústavy pred neoprávnenými zásahmi do ich základných práv alebo slobôd zo strany orgánov verejnej moci je založená na princípe subsidiarity, v zmysle ktorého je ústavná sťažnosť osobitným právnym prostriedkom nápravy. Na jeho základe poskytuje ústavný súd ústavnú ochranu sťažovateľom v prípadoch, ak o ochrane ich práv nerozhoduje všeobecný súd (čl. 127 ods. 1 ústavy) a sťažovateľ ochranu nedosiahol ani po vyčerpaní účinných a dostupných právnych

prostriedkov nápravy, na uplatnenie ktorých ho oprávňoval zákon (§ 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

Vo vzťahu k sťažovateľom namietanému porušenie jeho základných práv postupom ministra vnútra v konaní o návrhu na prepustenie sťažovateľa zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru zavŕšenom personálnym rozkazom ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ disponoval dostupným a účinným opravným prostriedkom, na uplatnenie ktorého ho oprávňoval zákon, a následne nebola vylúčená ani právomoc všeobecných súdov preskúmať zákonnosť rozhodnutí ministra vnútra.

Sťažovateľ sa ochrany svojich práv mohol podľa zákona účinne domáhať, a aj sa domáhal, využitím opravného prostriedku v konaní vo veciach služobného pomeru (rozkladu podľa § 244 zákona č. 73/1998 Z. z.) a ochrany svojich práv vo vzťahu k rozhodnutiu ministra vnútra o podanom rozklade č. p.: KM-80/PK-2006 z 27. júla 2006 podaním návrhu na preskúmanie zákonnosti uvedeného rozhodnutia podľa § 248 zákona č. 73/1998 Z. z., o ktorom by bol príslušný rozhodnúť Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) podľa ustanovení piatej časti (§ 244 a nasl.) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“). Najvyšší súd bol teda súdom, ktorému prislúchala právomoc poskytnúť ochranu základným právam sťažovateľa (v zmysle čl. 127 ods. 1 ústavy), porušenie ktorých namieta v sťažnosti podanej ústavnému súdu.

Uvedený záver jednoznačne vyplýva nie len z príslušnej právnej úpravy (čl. 46 ods. 2 ústavy v spojení s § 248 zákona č. 73/1998 Z. z. v spojení s § 244 až 246d a s § 247 až 250k OSP), ale potvrdzuje ho aj ustálená rozhodovacia prax najvyššieho súdu (napr. rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 5 SŽ 104/02 z 27. februára 2003 v spojení s rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. SŽ-o-NS 131/03 z 28. októbra 2003, rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 4 SŽ 38/03 z 20. mája 2003 v spojení s rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. SŽ-o-NS 117/03 z 30. júna 2004, alebo uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 4 SŽ 4/03 z 29. júna 2004).

Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľ disponoval vo vzťahu k napádanému postupu a rozhodnutiu ministra vnútra dostupnými a účinnými prostriedkami nápravy, na

základe ktorých bol ochranu jeho základným právam a slobodám oprávnený ale aj povinný poskytnúť v konečnom dôsledku najvyšší súd. Právomoc najvyššieho súdu preskúmať v danom prípade v rámci konania podľa piatej časti OSP rozhodnutia ministra vnútra o prepustení sťažovateľa zo služobného pomeru (s možnosťou ich zrušenia a vrátenia veci na ďalšie konanie v prípade uznania opodstatnenosti sťažovateľovej argumentácie ohľadne ich nezákonnosti – obsiahnutej aj v sťažnosti podanej ústavnému súdu) vylučuje právomoc ústavného súdu vo vzťahu k sťažovateľom napádanému personálnemu rozkazu, ako aj vo vzťahu k následnému rozhodnutiu ministra vnútra č. p.: KM-80/PK-2006 z 27. júla 2006.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť odmietol v tejto časti pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie v zmysle § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

3. Vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľ disponoval účinným právnym prostriedkom, využitím ktorého mohol právoplatné rozhodnutie ministra vnútra o rozklade priamo napadnúť na súde v konaní podľa piatej časti OSP, posúdil ústavný súd jeho námietku obsiahnutú v zostávajúcej časti sťažnosti, podľa ktorej mu „...*generálna prokuratúra svojim rozhodnutím o odmietnutí ... oprávneného podnetu znemožnila prístup k súdnej ochrane a k súdu*“, zaručený v čl. 46 ods. 1 ústavy, „...*čím došlo aj k porušeniu ustanovenia článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj článku 36 ods. 1 Listiny*“, za zjavne neopodstatnenú.

Postup generálnej prokuratúry pri vybavení sťažovateľovho podnetu z 5. decembra 2006 na podanie protestu prokurátora proti personálnemu rozkazu bol spôsobilý porušiť ustanovenie čl. 46 ods. 1 ústavy iba v tej časti, v ktorej je garantované právo na inú právnu ochranu. K tomu by však mohlo dôjsť iba v prípade, ak by sa prokuratúra sťažovateľovým podnetom náležite nezaoberala.

Prokurátor vojenskej súčasti generálnej prokuratúry odložil sťažovateľov podnet ako nedôvodný listom č. k. Hd 4032/06-62 z 22. marca 2007, v ktorom okrem iného uviedol:

„V rámci vybavenia písomného podnetu som preskúmal Váš osobný spis, ktorý bol predložený na tunajšiu súčasť Okresným riaditeľstvom Policajného zboru Košice I a zistil som nasledovné skutočnosti. (...)

Podľa § 192 ods. 1 písm. e) zákona, policajt sa prepustí zo služobného pomeru, ak porušil služobnú prísahu alebo služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

Podľa § 136 písm. d) zákona, policajt je povinný dbať o svoju bezpečnosť a o svoje zdravie pri výkone štátnej služby. Ďalej je povinný nepožívať alkoholické nápoje a iné návykové látky, požívatiny a liečivá, ktoré obsahujú alkohol a iné návykové látky, na miestach výkonu štátnej služby a v dobe výkonu štátnej služby ani mimo týchto miest, nenastupovať pod ich vplyvom do výkonu štátnej služby a dodržiavať ustanovený zákaz fajčenia na miestach, kde sa vykonáva štátna služba, ak si to vyžaduje dôležitý záujem štátnej služby, minister môže povoliť požívanie alkoholu, požívatín a liečiv obsahujúcich alkohol.

Riaditeľom Strednej odbornej školy PZ Bratislava (ďalej len „SOŠ PZ Bratislava“) boli 23. marca 2006 odstúpené riaditeľovi Okresného riaditeľstva PZ Košice I Vaše materiály, a to z dôvodu, že dňa 23. marca 2006 bol u Vás zistený pri pravidelnom konaní kontrolnej dychovej skúšky na požitie alkoholu pozitívny nález. Uvedenú skutočnosť riaditeľ školy považoval za porušenie povinnosti policajta podľa § 48 ods. 3 písm. a) zákona, taktiež za porušenie rozkazu riaditeľa číslo 1/2000 ktorým sa vydáva školský poriadok a rozkazu ministra vnútra SR číslo 64/2003. Vzhľadom na tieto skutočnosti Vášmu nadriadenému oznamoval, že budete vylúčený zo štúdia.

Zo zadováženého spisového materiálu je zrejmé, že ste porušili zákon a citované interné predpisy, na základe ktorých došlo k vylúčeniu zo štúdia, avšak samotné vylúčenie nie je možné z právneho hľadiska spájať s prepustením zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru, pretože ide o dve samostatné konania. Z tohto dôvodu námietka o dvojnásobnom postihnutí za jedno protiprávne konanie nemá v tomto prípade oporu v zákone.

Pred samotným nástupom na SOŠ PZ Bratislava ste boli oboznámený s príslušnými právnymi normami a rozkazmi ministra vnútra SR smerujúcimi k zamedzeniu požívania alkoholických nápojov a nástupu policajtov pod vplyvom alkoholu do výkonu služby. Napriek tejto skutočnosti ste dňa 22. marca 2006 okolo 23.00 h požili alkoholické nápoje, pričom uvedené konanie je v tomto smere potrebné charakterizovať ako porušenie služobnej prísahy a zvlášť hrubé porušenie služobnej povinnosti. Tvrdenia o porušení § 136 písm. d), § 48 ods. 3 písm. a), b), g) a h) zákona a časti I. písm. a) bodov 2 a 9 rozkazu ministra vnútra SR č. 6/1997, nie sú účelové a tendenčné, ako namietate vo svojom podnete, pretože im predchádzalo náležité zistenie skutkového stavu.

V plnom rozsahu sa stotožňujem s Vaším názorom, že priznanie sa k požitiu alkoholických nápojov v nočných hodinách a spolupráca so služobným orgánom pri dokumentovaní prípadu nezakladá tvrdenie o nečestnosti, nestatočnosti a nedisciplinovanosti. V tejto súvislosti však podotýkam, že povinnosť podrobiť sa dychovej skúške Vám vyplynula z ustanovenia § 136 písm. e/ zákona, teda nebola vykonaná dobrovoľne a o Vašej spolupráci so služobným orgánom možno taktiež vyjadriť pochybnosti, pretože v jednotlivých vyjadreniach vo vzťahu k požitému množstvu alkoholických nápojov ste neuvádzali rovnaké skutočnosti. Požívanie alkoholických nápojov zo zdravotných dôvodov považujem za neštandardnú liečbu, pretože v prípade zdravotných ťažkostí ste mohli požiadať o odborné lekárske ošetrovanie, ktoré v danej situácii určite nebolo nedostupné.

Ďalej v podnete uvádzate, že internátnym pobytom a štúdiom na SOŠ PZ Bratislava ste sa iba pripravovali na výkon služby, teoretická príprava na výkon štátnej služby nemala byť tendenčne hodnotená ako jej výkon, a preto tvrdenie o zvlášť hrubom porušení služobnej disciplíny neobstojí. Samotný výkon štátnej služby začal vyučovacím procesom a neplnenie služobných povinností spočívalo v požití alkoholického nápoja, pod vplyvom ktorého ste nastúpili do výkonu služby, čím ste konali v rozpore s ustanovením § 136 písm. d) zákona.

Minister vnútra SR sa v plnom rozsahu vysporiadal so skutočnosťami uvedenými v rozklade proti personálnemu rozkazu, v jeho rozhodnutí sú podrobným

a rozsiahlym spôsobom rozvedené dôvody, z ktorých vyplynul záver, že svojím konaním ste porušili služobnú prísahu, služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom a Vaše ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

V rozhodnutiach ministra vnútra SR som nezistil žiadne porušenia zákona alebo iného všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré by vyžadovali zásah prokurátora v netrestnej oblasti, a preto odkladám Váš podnet ako nedôvodný.“

Z obsahu listu prokurátora vojenskej súčasti generálnej prokuratúry č. k. Hd 4032/06-62 z 22. marca 2007 je zrejmé, že orgány prokuratúry sa sťažovateľovým podnetom z 5. decembra 2006 náležite zaoberali a svoje závery konkrétne a dostatočne odôvodnili. Za daných okolností nemožno zo samotnej skutočnosti, že sťažovateľovmu podnetu nevyhoveli, vyvodiť porušenie jeho základného práva na inú právnu ochranu.

Pretože ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde dospel k záveru, že účinky výkonu právomoci generálnej prokuratúry v danom prípade sú zlučiteľné so sťažovateľom označeným ustanovením čl. 46 ods. 1 ústavy, sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. júna 2007